

Op naar de volgende vijftwintig jaar

Voorzien van een virtual reality-helm op z'n hoofd en een space-mouse in z'n hand opende maandag 24 april minister Ritzen van Onderwijs de nieuwe vleugel van de TH Rijswijk. Een hoogtepunt van de viering van het vijftwintig jarig bestaan van de hogeschool.

Even leek het erop dat Ritzen met zijn uitspraak 'Op naar de volgende 25 jaar' zijn steun betuigt aan het streven van de TH Rijswijk om zelfstandig te blijven. Dwars tegen alle beleidsontwikkelingen in - die fusie op grond van inhoudelijke kwaliteitsverbetering prefereren - is

de jubilerende TH Rijswijk zelfstandig gebleven. Toch liet de minister in zijn toespraak doorschemeren dat de enige niet gefuseerde hogeschool voor hoger technisch onderwijs in Nederland voortdurend zal moeten bewijzen dat zij recht op deze zelfstandigheid heeft. *(vervolg op pag. 10)*

foto: Hiske Bekkering

- 2 *Van de redactie
Durf en risico
Colofon
Personalia*
- 3 *Inspelen op veranderingen*
- 4 *Reünieplezier*
- 5 *Going West!*
- 6 *Stage lopen: de theorie in de praktijk*
- 7 *Derde geldstroom: verrijking voor Elektrotechniek*
- 8 *TH Rijswijk als lerende organisatie
TH Rijswijk genomineerd Prikactie Agenda*
- 9 *Een beter milieu begint bij...*
- 10 *Verrassende kleuren en lijnen*
- 11 *Interessante contacten
Column Inge: Waarom?*
- 12 *Nieuwsbrief voor Afgestudeerden*

Het gonst van de bedrijvigheid op de TH Rijswijk. Nog maar net de reünie en de bedrijvendag achter de rug, de personeelsdag naar de Efteling, de opening van de nieuwe vleugel door minister Ritzen en de volgende lustrumactiviteit dient zich al aan: 25 uur THR.

Donderdag 18 en vrijdag 19 mei staat de school op z'n kop: 25 uur lang spektakel. Vooral de studenten hebben hun beste beentje voorgezet om alle minuten in deze uren goed gevuld te krijgen. Donderdagmiddag om 14.00 uur wordt het startsein van de activiteiten, waaronder een

vliegerwedstrijd, een marathoncompetitie en een forumdiscussie, gegeven. Vijfentwintig uur lang is er een grandcafé waar diverse drankjes en hapjes worden geserveerd.

Donderdagavond kunnen we smullen van een grandioze barbecue met aansluitend een cabaretvoorstelling en het optreden van een band. Voor de echte volhouders is er 's ochtends, na de nachtfilm, de mogelijkheid om te ontbijten. Lessen zijn er niet. Wel wordt op vrijdag een Amnesty workshop georganiseerd voor het personeel. Het eindsignaal klinkt vrijdagmiddag om 15.00 uur.

Dan gaan we maandag - na een weekend broodnodige rust - weer met z'n allen aan het werk. Dat wordt dan waarschijnlijk even wennen, zo'n gewoon weekje.....

Durf en risico

Zijn er Nick Leasons op de TH Rijswijk? Gelukkig niet, hoewel de docenten van de studierichting Technische Bedrijfskunde ruimschoots met geld gesmeten hebben tijdens het managementgame dat zij gedurende een paar weken speelden tegen collega's van de Hogescholen van Zeeland, Den Haag, Amsterdam en Arnhem (HTS Autotechniek).

Een managementgame heeft als primaire doelstelling het verhogen van het inzicht in bedrijfsprocessen en het opdoen van ervaring daarmee. De deelnemers moesten verschillende produktmarktcombinaties op drie verschillende binnenlandse markten, één exportmarkt (met een dalende dollar) en één witte markt afzetten. Het uiteindelijke doel was de continuïteit van de onderneming op lange termijn te verzekeren. Een noodzakelijke voorwaarde daarvoor is dat het bedrijf winstgevend is.

Het team van de TH Rijswijk, bestaande uit Hans Dommershuijsen, Rick Doodkorte en Ton Radoux had met wisselend succes een aantal voorrondes per fax gespeeld, voordat op donderdag 14 april de eindronde in het gebouw van Unisys werd gespeeld. Moreel tot de tanden gewaagd betraden wij het strijdperk. Na een kopje koffie werden we wat rustiger en gingen aan het werk.

De taken werden verdeeld. Rick de produktieplanning, Ton de marketing en Hans de financiën. Na de eerste uitdraai bleek dat de concurrentie op markt één en drie groot was, terwijl wij op markt twee en op de exportmarkt profiteerden van de geringe inspanningen van onze concurrenten. Aangezien onze liquiditeit uitermate bevredigend was, besloten we flink te investeren in reclame, kwaliteit en productiecapaciteit teneinde naast markt twee in markt drie te penetreren. Onze volgende uitdraai toonde een klein winstje, wat gegeven de uitgaven en kosten te verwachten was. Het oogstjaar bleek periode vijf te zijn. De winst schoot omhoog, de concurrenten verbleekten. Na de thee maakten we ons op voor de laatste ronde. Veel kon niet meer misgaan, de beslissingen uit het verleden werkten nu in ons voordeel. Met 1370 punten werden we eerste. Tweede werd Arnhem met 1120 punten. Voldaan schoten we de file in. (TR)

COLOFON

TéHaèR-info!, het informatiebulletin van de TH Rijswijk verschijnt acht maal per jaar (in september, oktober, november, december, februari, maart, april en mei) in een oplage van 2500

Hoofdredactie:
Irma Gosliga

Redactie:
personeelsleden:
Caroline Beerman, Ineke Glaser,
Irma Gosliga, Ignatius van Neerven,
Grada Vermin, Paul Witte
studenten:
Michelle Kuipers, Willem Perquin,
Jan Willem Weijers

Eindredactie:
Caroline Beerman

Fotoredactie:
Paul Witte

Contactpersoon adverteerders:
P.R. & Voorlichting
Telefoon (070) 3401542

Grafische vormgeving:
Rob Hagman en Erwin Wolters

Lay-out en druk:
Rob Hagman en Bidjai Rangoe,
huisdrukkerij TH Rijswijk

Verder werkten aan dit nummer mee:
Frans Bouts, Astrid Jansen, Edo
Kruidering, Dionne Mastwijk,
Ton Radoux en Inge van Werven

Deadlines kopij 1995:
nr. 8 10 mei 1995

Adres:
R.-K. Technische Hogeschool Rijswijk,
Lange Kleiweg 4, 2288 GK Rijswijk
Telefoon (070) 3401500
Telefax (070) 3192406

PERSONALIA

In dienst:
1 april 1995, Dennis Olierook
(medewerker Technische Dienst)

Felicities voor:
Norbert Rens (docent Technische
Bedrijfskunde) en Nelleke den Boon naar
aanleiding van hun huwelijk op 4 april jl.

Paul Witte (docent Elektrotechniek) en
Dita Heikens naar aanleiding van hun
huwelijk op 6 april jl.

Tijdens het maken van de foto was het al te merken: de medewerksters van het Onderwijsbureau vormen een hecht team. Met één van hen, Barbara van der Meer, sinds het najaar van 1994 afdelingshoofd, sprak ik over de taken van het Onderwijsbureau en de uitvoering daarvan.

Inspelen

op

veranderingen

v.l.n.r. Annette Potting, Mirca Groenen, Barbara van der Meer, Marjan van Boven en Louise van Velzen.
Leny Vermeulen ontbreekt

foto: Caroline Beerman

Wat doet het Onderwijsbureau?

'Het Onderwijsbureau heeft twee hoofdtaken. Ten eerste voeren wij alle administratie uit die te maken heeft met de inschrijving van studenten, zoals de aanmeldingen, de adreswijzigingen, de militaire dienst. Ook het maken van collegekaarten en klasselijsten hoort hierbij. Het Onderwijsbureau is voor studenten als het ware een vraagbaak, maar dan wel voor niet-studierichtingsgebonden vragen. Iedere dag is een loket open waar de studenten met deze vragen terecht kunnen. Daarnaast voert het Onderwijsbureau de studievoortgangsadministratie uit. Dit houdt in dat de behaalde resultaten van de studenten worden bijgehouden. Niet alleen voor het doorgeven van de resultaten aan de studenten zelf en aan Groningen, maar ook voor het maken van bijvoorbeeld rendementberekeningen.'

Worden al deze gegevens handmatig verwerkt?

'Nee, sinds korte tijd zijn we bijna volledig geautomatiseerd. Zo maakt het nieuwe studievolsysteem Volg+ het berekenen van rendementen mogelijk. En met behulp van het systeem HSA voeren we de studentenregistratie uit. In dit systeem worden alle gegevens, die vermeld staan op het aanmeldingsformulier van de student, opgenomen. De invoering van beide systemen in combinatie met het nieuwe onderwijssysteem heeft aardig wat extra werk voor ons

meegebracht. Vooral bij de invoering van het Volg+-systeem hebben we vertraging opgelopen. Maar inmiddels kunnen we met de nieuwe systemen goed overweg en is de achterstand enigszins ingelopen.'

Hoe is de taakverdeling op de afdeling?

'Voor iedere hoofdtak is één medewerkster de hoofdverantwoordelijke: Marjan van Boven is dat voor de studentenregistratie en Annette Potting voor de studievolsregistratie. Mocht één van beiden afwezig zijn dan nemen andere medewerkster hun taak over: Louise van Velzen voor Marjan en Mirca Groenen voor Annette. En ... bij piekbelastingen assisteren zij en ook Leny Vermeulen. Daarnaast hebben Mirca, Louise en Leny natuurlijk ook hun eigen werkzaamheden. De loketfunctie wordt gerouleerd.'

Veranderingen en nog eens veranderingen?

'Ja, niet alleen de nieuwe computersystemen, maar ook het nieuwe onderwijssysteem en de wijzigingen die de overheid regelmatig doorvoert zorgen ervoor dat wij de studentenadministratie voortdurend moeten aanpassen. En ... de wijzigingen in de regelgeving van de overheid worden wel eens erg laat aan ons meegedeeld zodat wij moeten jachten of een uitzendkracht moeten inhuren om alles op tijd in orde te maken. Daarnaast leveren de vele wijzigingen in de regelgeving nog extra problemen op: voor iedere

jaargang studenten gelden andere regels. Zo duurde de studiefinanciering eerst zes jaar, toen vijf jaar. Daarna volgde de tempobeurs en straks de prestatiebeurs. Gelukkig is onze school relatief klein en onze afdeling erg flexibel.'

Hoe blijf je op de hoogte van al die externe veranderingen?

'Via het landelijk netwerk studentenadministraties worden we van de wijzigingen op de hoogte gehouden. Ook krijgen we mededelingen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en van de HBO-raad. Verder lees ik natuurlijk ook allerlei bladen.'

Je ziet het dus nog steeds als een uitdaging?

'Ja, nu er hopelijk een stukje meer rust is kunnen we meer op veranderingen inspelen. Zo kan de kwaliteit verder omhoog. Daarnaast maakt het contact met de studenten het werken op het Onderwijsbureau leuk. En de goede sfeer op de afdeling draagt natuurlijk ook bij. Het rouleren voor de loketfunctie, het afstemmen van de vakantieschema's ... alles gaat gewoon vanzelf.' (CB)

Voor vragen over onderwerpen die niet in de TH-gids staan vermeld kun je terecht bij het Onderwijsbureau. De loketuren zijn: dagelijks van 10.00 - 10.30 uur en van 12.00 tot 13.00 uur.

Reünieplezier

Het 'lustrumlevegevoel' heeft ons al het hele schooljaar te pakken, immers we bestaan 25 jaar. De afgestudeerden van onze hogeschool wilden we graag in dat gevoel laten delen. En dat gebeurde dan ook op de reünie van 8 april.

Al een jaar was de reüniecommissie met de voorbereidingen aan de gang. Dat was zeker nodig. Want de vorige reünie, in 1991 gehouden, vond eigenlijk één jaar te laat plaats. Over deze reünie was ook een klein schaduwolkje blijven hangen: wie niet als eerste op het eten verscheen, had het nakijken. Dat dit bij deze reünie niet weer mocht gebeuren, was voor het organiserende team een belangrijk gegeven.

Alle afgestudeerden, waarvan het adres bij de school bekend was, ontvingen een uitnodiging. Jammer, velen bleken niet meer op dat adres te wonen. Een werkgroep 'Alumni', ingesteld door de studierichting Technische Bedrijfskunde, zorgde te zamen met An van Hooydonk dat meer systematiek in het adressenbestand van de afgestudeerden werd

aangebracht. Zo'n 700 afgestudeerden waren op de reünie aanwezig. Na een bezoek aan de THR-voorbereidendendag, die overdag op onze hogeschool werd gehouden, vonden de oud-studenten een plaatsje aan één van de vele bars. De gehele drankvoorziening was in de professionele handen van studentenvereniging NOVA. En niet alleen de drank werkte stimulerend, ook de 'drankverstrekkers'. Van het buffet, verzorgd door een cateringsbedrijf, was ditmaal voldoende aanwezig zodat iedereen royaal en lekker kon eten.

De reünisten genoten, terugkijkend op hun studie - een leuke tijd op een prima hogeschool, die leidde tot een interessante en boeiende baan - van elkaars aanwezigheid en van dat van het personeel. Enkelen zijn enigszins

THR 25

bezorgd over de huidige werkgelegenheid: in 1991 had de net afgestudeerde HBO-ingenieur nog keuze uit diverse banen. Anderen zien echter binnen enige jaren weer een stijging van de werkgelegenheid.

De muziek in de aula nodigde tot dansen uit, velen bleven dan ook lang. Maar rond half één waren de laatste afgestudeerden verdwenen en bouwden de NOVA-leden op vrolijke wijze de barvoorzieningen af. 's Zondags ruimden Charles Wilmot en zijn medewerkers de boel verder op. Het meubilair werd teruggeplaatst en de ruimten schoongemaakt zodat 's maandags de school weer 'tentamenklaar' was. Alsof er niets was gebeurd. Wij weten wel beter! (FB)

foto: Hiske Bekkering

Going West!

Begin maart maakten Dionne Mastwijk, coördinator internationalisering en Liesbeth van der Esch, coördinator emancipatiezaken een studiereis naar Engeland. In het kader van het project 'Vrouwen en techniek' bezochten zij twee universiteiten. Een verslag van hun bevindingen.

vrouwen aanspreken (aangeboren, opvoeding?). Twee vliegen in één klap!

Maar hoe maken de technische opleidingen in Engeland (dat zijn toch een beetje dé onderwijs-specialisten) dat dan duidelijk? Liesbeth en Dionne vlogen naar Manchester en namen de trein naar de universiteit van Huddersfield, bleven daar twee dagen en reisden met de bus, via een Europese organi-

van 27 jaar geldt en studenten gemiddeld ouder zijn dan in Nederland, vrouwen van 25 jaar en ouder wel degelijk voor een technische opleiding kiezen. Volgens de Engelse collega's maken vrouwen tot die leeftijd vaak niet-carrièregerichte keuzes en doen studies die hen in die levensfase wel leuk lijken... Eveneens opvallend is dat de gehele staf zich bezighoudt met het vrouwvriendelijk maken van het curriculum. Onder andere door vakken

toepassingsgericht te maken (inhaken op voorbeelden uit de dagelijkse, niet-industriële omgeving) en door het geven van cursussen die toelating geven tot de universiteit.

Wat is nu het resultaat van zo'n reis?, vraagt iedere praktisch ingestelde THR-persoon zich af. Het antwoord. Concreet: wellicht een paar stages voor studenten in de U.K.. Minder concreet: heel veel mogelijkheden voor onderwijsontwikkeling en emancipatiezaken, die nog eens secuur moeten worden afgewogen, en die door

foto: Dionne Mastwijk

Liesbeth van der Esch bij het ingangsbord van de universiteit van Huddersfield

In heel West-Europa zijn vrouwen ondervertegenwoordigd in technische opleidingen en beroepen. Veel technische opleidingen doen pogingen - al dan niet met succes - om dit te verbeteren. Pogingen die nogal eens weerstand oproepen. Waarom zou je voor deze groep afzonderlijk actie ondernemen? Toch, na veel onderzoek is het inmiddels duidelijk: techniek in de jaren negentig kan niet geïsoleerd van de maatschappij staan en ... het zijn juist de maatschappelijke kanten van techniek die

satie voor vrouwen in Sheffield (WITEC), naar Londen, naar de universiteit van Greenwich. Tijdens deze reis hebben zij een cursus bestemd voor herintredende vrouwen gezien, veel projectgeoriënteerd onderwijs geobserveerd, een paar lessen natuur- en scheikunde gevolgd, Europese subsidies bestudeerd en veel, heel veel gepraat.

Enkele bevindingen. Zeer opmerkelijk is dat in Engeland, waar voor studiefinanciering geen bovengrens

internationale samenwerking bewerkstelligd kunnen worden.

Een land op nog geen uur vliegen van Nederland, maar zo verschillend wat het hoger onderwijsstelsel betreft. Wederzijdse sterke en zwakke punten komen bij zo'n bezoek naar voren. Deze reis was een bijzondere ervaring die zeker nog een vervolg krijgt waardoor ook studenten en staf 'a taste of England' mee zullen krijgen! (DM)

Stage lopen: de theorie in de praktijk

Stage lopen is bedoeld om dat wat je gedurende de afgelopen jaren is bijgebracht, toe te passen in de praktijk. Een aantal studenten, dat medio augustus aan het stagesemester (Hs) begint, is momenteel al druk op zoek naar een geschikte stageplaats. De tijd van het verzamelen van adressen van mogelijke stagebedrijven, van het schrijven van brieven en vooral van het wachten is aangebroken. Want de praktijk leert dat het soms lang kan duren voordat je een (positieve) reactie krijgt. Vandaar dat het raadzaam is ruim van te voren te solliciteren en gerichte brieven te schrijven, waarin je duidelijk uiteenzet naar wat voor soort opdracht je belangstelling uitgaat.

kunde (TBK) aan de TH Rijswijk. 'Aangezien ik medio februari 1995 stage wilde gaan lopen, heb ik in december 1994 zeven bedrijven benaderd. Uiteindelijk ben ik via connecties van mijn vader aan mijn huidige stageplaats, bij DuPont Rozenburg Works, gekomen.' Deze vestiging maakt deel uit van het grote chemische concern DuPont de Nemours met alleen al in Europa meer dan vijftig bedrijven met ongeveer 23.000 werknemers!

Peter loopt gedurende drie maanden stage op de afdeling Milieu. Hij wordt begeleid door een bedrijfsmentor, de heer N. Hofman, Environmental Officer. 'Onze vestiging in Rozenburg heeft 215 medewerkers, verspreid over het kantoor en de twee nylonfabrieken NPP (Nylon Polymeer Plant) en NEC (Nylon Engineering Compounding). In de NPP-fabriek worden uit een nylonzout-oplossing korrels (= granulaat) gemaakt, die door toevoeging van

versterkt met glas, vezels, brandvertragende chemicaliën en eventueel kleurstoffen. De toepassingen van deze producten vinden we in onder andere de auto-industrie en de elektronica.'

Naast een bedrijfsmentor krijgt een student een zogenaamde stagecoach vanuit de TH Rijswijk toegewezen. De stagecoach begeleidt de student, kijkt zijn/haar verslagen na en bezoekt hem/haar twee keer in het bedrijf. Peters coach is Mirjam Zijderveld, docent Marketing, Communicatie en Management, en mede-coördinator van de nieuwe TBK-afstudeerspecialisatie VerbeterManagement en Zorgsystemen (VMZ). 'Het eerste bezoek vindt binnen vier weken na het begin van de stage plaats en is bedoeld om kennis te maken met het bedrijf en de bedrijfsmentor. Daarnaast spreek ik de stage-opdracht en de voortgang daarvan uitvoerig door. Tijdens het tweede bezoek, een paar weken voor beëindiging van de stage,

Voor velen is de stageperiode een eerste kennismaking met het bedrijfsleven. Zo ook voor Peter Bijker, 26 jaar, student Technische Bedrijfs-

chemicaliën verwerkt worden tot garens. Deze producten worden toegepast in kleding en tapijt. In de NEC-fabriek wordt het nylon

wordt de stage geëvalueerd en wordt, indien het bedrijf daar prijs op stelt, door de student een eindpresentatie gegeven.'

De globale opdrachtomschrijving van Peter is het meewerken aan de voorbereidingen van de invoering in mei 1995 van EMAS (Environmental Management and Audit System). Dit systeem heeft als doel om continue verbeteringen in de milieuprestaties van de industriële activiteiten te bevorderen. Concreet betekent dit dat Peter de bestaande situatie bij DuPont toetst aan de EMAS-normen, dat hij een inventarisatie maakt van de door DuPont veroorzaakte milieueffecten, en dat hij nagaat welke procedures er nodig zijn en deze aanpast of schrijft.

De samenwerking tussen Peter en de heer Hofman is goed. 'We hebben op ad-hoc basis overleg met elkaar. Peter toont voldoende eigen initiatief en kan goed organiseren. Ik heb wel gemerkt dat als je een goede begeleiding wilt geven, er veel tijd in gaat zitten', aldus de heer Hofman.

Het bevalt Peter goed in het bedrijfsleven. 'Op een gegeven moment was ik uitgekeken op het schoolleven. Ik wilde een ander doel, een nieuwe uitdaging. Het bedrijfsleven was een goed alternatief. Je bent als student vaak een idealist en denkt dat je de

hele wereld kunt veranderen. Natuurlijk heb je veel aan de vakken die je op school hebt gehad, maar in de praktijk blijkt dat het ideaalplaatje dat op school wordt geschetst, niet past in de werkelijke organisatie. Dat vergde dus enige aanpassing van mijn kant.'

Peter heeft bewust gekozen voor een milieu-stage ter voorbereiding op zijn afstudeerspecialisatie VMZ. Hij ambieert namelijk een carrière op het gebied van milieu. 'Voor mij ligt daar de toekomst', aldus Peter. Maar is dat niet voor ons allemaal zo?(A1)

Derde geldstroom: verrijking voor Elektrotechniek

Bijblijven in de techniek, het onderhouden van contacten, verrijking van de docentaak en behoud van werkgelegenheid in moeilijke tijden. Dat zijn de pluspunten van contractactiviteiten, die in het concept ontwikkelingsplan van de studierichting Elektrotechniek worden genoemd. Maar wat is de werkelijke stand van zaken op dat gebied?

Door de studierichting Elektrotechniek worden vier mogelijke derde geldstroom-activiteiten onderscheiden: cursussen, consultancy, betaalde afstudeeropdrachten en onderzoek of bedrijfsopdrachten.

Bedrijfsopdrachten: veel energie

Onderzoek is een risicovolle zaak omdat nauwelijks is in te schatten of en op welke termijn resultaten te verwachten zijn. Toch zijn de mensen bij Energietechniek actief op het gebied van bedrijfsopdrachten. Inmiddels zijn twee projecten succesvol afgerond. Dat zijn de ontwikkeling van een reminverter in samenwerking met het bedrijf P.I.V. Eldutronic en met ondersteuning van de NOVEM; en de ontwikkeling van een resonante DC-DC-converter voor het bedrijf Victron.

Op het gebied van consultancy-opdrachten zijn twee voorbeelden te noemen. Eén, bij de Erasmus-universiteit in Rotterdam, gaat binnenkort van start. Een ander, bij een middelgroot bedrijf in Den Haag, verkeert in de onderhandelingsfase.

Afstudeer-plus: een concept dat aanspreekt

Het komt met zekere regelmaat voor dat bedrijven een afstudeeropdracht hebben maar, bijvoorbeeld door een tekort aan menskracht en deskundigheid, niet voor de bijbehorende begeleiding kunnen zorgen. In zo'n geval is het mogelijk om de begeleiding door de TH Rijswijk te laten verzorgen. Op deze manier kunnen docenten voor bijvoorbeeld een halve dag per week bij bedrijven worden gedetacheerd.

Dit concept spreekt veel bedrijven aan en het blijkt, na twee succesvol afgeronde projecten, ook zeer goed te werken.

Cursussen op maat

In mei gaan twee cursussen van start: 'de programmeertaal C' en een 'basiscursus Kortsluit Anker Machine en frequentieregelaar'. In augustus volgt een UNIX-cursus, een vervolgcursus hoog-frequent-techniek (in onderhandeling) en, bij voldoende belangstelling, komt de 'basiscursus Kortsluit Anker Machine' in deze periode nog eens aan bod.

Deze opsomming doet misschien vermoeden dat sprake is van kant en klare cursussen. Dat is zeker niet het geval. Wanneer een bedrijf naar een cursus voor zijn medewerkers vraagt, wordt eerst onderzocht waaraan behoefte is en wat de voorkennis van de cursisten is. Op deze manier wordt telkens maatwerk geleverd. Een voorbeeldje: de C- en de UNIX-cursus worden bij het opdrachtgevendende bedrijf gegeven waarbij van de daar aanwezige apparatuur gebruik wordt gemaakt.

Ontwikkelingen

Zonder dat op erg actieve wijze wordt geacquireerd, komen de contractactiviteiten op gang. Dergelijke activiteiten, die dichtbij de 'gewone docent-taak' liggen, blijken zowel voor het bedrijfsleven als voor de studierichting interessant te zijn.

(PW)

Voor informatie over de contractactiviteiten van Elektrotechniek kunt u contact opnemen met ir. R.I.L. Pijl, tel. (070) 3401527.

TH Rijswijk als lerende organisatie

Drs. J.P.L.M. Michalides, voorzitter van de Centrale Directie, schetste tijdens de personeelsbijeenkomst van 30 maart een aantal toekomst-scenario's voor de TH Rijswijk. Eén ding is zeker. Buitenschoolse ervaringen en stevige externe contacten, opgedaan tijdens projecten, kunnen het eigen onderwijs in de toekomst aantrekkelijker maken. De TH Rijswijk start dit jaar dan ook met deelname aan de projecten ' Integraal Ontwerpen' en 'Costa Rica'.

Project Integraal Ontwerpen

Tijdens het driejarige project 'Integraal Ontwerpen' bouwt de TH Rijswijk in overleg met de hogescholen Gelderland en Utrecht opleidingen rond de principes van integraal ontwerpen. Samen met ingenieursbureau TLO Holland Controls vernieuwen deze hogescholen hun opleidingen Werktuigbouwkunde, Bedrijfskunde en Informatica/systeemontwikkeling. Dit gebeurt met behulp van een 'virtuele fabriek', waarin het gehele productieproces (van ontwerp tot productie) softwarematig wordt nagebootst. De TH Rijswijk zal zich voornamelijk bezighouden met het ontwikkelen en implementeren van bedrijfskundige aspecten in deze 'virtuele fabriek'.

Een verdergaande integratie van ontwerp- en productiefuncties is noodzakelijk voor de concurrentiekracht van Nederlandse bedrijven. Er kan én moet grote vooruitgang worden geboekt op het gebied van doorlooptijd, efficiency en kwaliteitsverbetering. Daarbij neemt de kennis van andere aspecten van de productlevenscyclus sterk toe, zoals onderhoud en hergebruik.

Projectleider namens de TH Rijswijk is Yde Bleeker, docent Werktuigbouwkunde.

Project Costa Rica

De TH Rijswijk gaat - in samenwerking met de Leidse Hogeschool en de Katholieke Universiteit Brabant - naar Costa Rica om de organisatie van de Universidad Nacional Heredia te optimaliseren. De drie instellingen zijn elk verantwoordelijk voor een deelproject. De Leidse Hogeschool gaat zich bezighouden met een Quality Assurance Project. De Katholieke Universiteit Brabant is ingeschakeld vanwege een Bibliotheek Project en de TH Rijswijk heeft het Informatie Systemen Project onder haar hoede, met als doelen het ontwikkelen van een pilotsysteem voor de studentenregistratie, het opstellen van een Infoplan en kennisoverdracht van de methode NIAM.

Een lastige opgave want de Universidad heeft 15.000 studenten en 1.500 docenten, verspreid over zo'n 9 faculteiten die geografisch verspreid zijn. Costa Rica is een dunbevolkt land met slechts 3,2 miljoen inwoners op een oppervlakte die groter is dan Nederland. De regering is democratisch gekozen; de laatste politieke onrust vond in 1948 plaats.

Projectleider namens de TH Rijswijk is Danny Davies, docent Technische Bedrijfskunde.

TH Rijswijk genomineerd

Dit jaar wordt door de minister van Onderwijs de Hoger Onderwijsprijs uitgereikt aan een instelling die het beste 'studeerbare onderwijsprogramma' heeft. Het HBO en het WO hebben dit voorjaar hun inzendingen ingestuurd, nadat de jury, onder voorzitterschap van prof.dr. W.H.F.W. Wijnen, de criteria had bekend gemaakt. Inmiddels is duidelijk dat de TH Rijswijk, met het project verbetering aansluiting (HA)VO-HBO, als één van de twaalf (6 uit het HBO en 6 uit het WO) genomineerd is voor de Onderwijsprijs. Vóór 1 september moet aan de jury een rapport met onder andere probleemstelling, aanpak, verwachting en resultaten worden toegezonden. In het najaar wordt de prijswinnaar bekend gemaakt.

Dat het HAVO-HBO-project van de TH Rijswijk (en de Agrarische Hogeschool Delft) landelijke belangstelling geniet bleek ook op een studiedag over de ontwikkeling van de tweede fase Voortgezet Onderwijs in Utrecht. De TH Rijswijk en de AH Delft presenteerden zich daar met een stand die druk werd bezocht.

AGENDA

18 en 19 mei

25 uur THR (vrijdag geen les)

19 mei

Uiterste inleverdatum afstudeerscripties

26 mei

Studieverlofdag voor studenten

Gegevens voor de agenda kun je deponeren in de brievenbus van TéHaèR-Info! (in de hal naast het 'smoelenbord').

Wilt u adverteren in ons blad? Dat kan. Neem voor nadere informatie contact op met onze afdeling P.R. & Voorlichting, tel. (070) 3401 542

Een beter milieu begint bij...

Enige tijd geleden heeft onze hogeschool, met het apart inzamelen van papier en plastic beker-tjes, een begin gemaakt met het scheiden van afval. De inmiddels bekende gele oud papier-containers en de recycle-bakken voor de plastic beker-tjes deden hun intrede. Gelukkig maken steeds meer mensen gebruik van deze 'verzamel-plaatsen'. Nu is ook het chemisch afval aan de beurt. Tijdens een blokweek inventariseerden Arnold, Ferry, Koen en Martin uit klas BK41 wat er zoal aan afval wordt geproduceerd door een kleine hogeschool als de TH Rijswijk en hoe daar inmiddels mee omgesprongen wordt.

Veertien deelstromen

'Op basis van een globale inventarisatie is, in overleg met het afval-verwerkings-bedrijf Boon Chemie in Middelburg, gekozen voor een splitsing in maar liefst veertien deelstromen afval', zegt Charles Wilmot, hoofd Interne Dienst. Om alle verschillende soorten chemisch afval voor afvoer

en verwerking te kunnen opslaan zijn verschillende afvalvaten nodig. Deze zijn inmiddels op de hogeschool aanwezig. Al het (chemisch) afval dat we produceren kan, voorzien van een volledig ingevuld etiket,

bij de Interne Dienst worden ingeleverd. Ook het zogenaamde kantoorafval, zoals gebruikte toner-cartridges en printerlinten.

Verantwoorde afvoer

Door het bestaan van een duidelijke Indelingslijst Chemisch Afval en de bijbehorende standaard-etiketten is het de Interne Dienst-medewerker eenvoudig gemaakt om aan te geven tot welke categorie het aangeleverde afval behoort. Om de afvalsoorten verantwoord te kunnen afvoeren is vooral het (juiste)

etiket van belang.

Voor inname door de Interne Dienst dient zo'n etiket correct en volledig ingevuld te zijn. Goed geëtiketteerd levert het afval geen enkel probleem op. Afvoer en verwerking kan dan verantwoord plaatsvinden.

Doel

De uiteindelijke bedoeling is dat de leveranciers zich bewust zijn van de

afvalproblematiek van hun producten. 'We wensen dat de zorg voor afval bij leveranciers niet stopt op het moment dat hun produkt afgeleverd is', aldus Charles.

Afvalkosten

Trouwens, in de hoeveelheid afval, die jaarlijks door een kleine hogeschool geproduceerd wordt, kun je je lelijk vergissen. Uit cijfers over het jaar 1993 blijkt dan het om forse hoeveelheden gaat. Om maar wat voorbeelden te noemen: in 1993 waren we met z'n allen verantwoordelijk voor ongeveer 100.000 liter 'gewoon' huisvuil, circa 25 m³ papier, zo'n 200 TL-buizen en ongeveer 180 liter chemisch afval. Charles: 'daarvoor betaalden we f 16.515,-. Er zijn 1.650 studenten en 150 personeelsleden, dus reken maar uit. De afvalkosten komen neer op f 9,18 per persoon.

Tips

Arnold en zijn medestudenten hebben nog wat tips om de afvalstromen te reduceren. Vervang bijvoorbeeld plastic bekertjes door eigen bekers. Gebruik in ieder geval één plastic bekertje, niet twee. Probeer zoveel mogelijk dubbelzijdig te kopiëren. En print iets pas uit als het echt af is.

Het milieu kan uiteraard ook ontlast worden door zuiniger om te springen met energie. Denk daar eens aan!(16)

Verrassende kleuren en lijnen

Na acht maanden bouwen is het zover. Maandag 24 april is de nieuwe vleugel van onze hogeschool officieel in gebruik genomen. Een kort verhaal over hoe een sportcomplex werd omgebouwd tot 2 collegezalen en 12 theorielokalen.

Na de verbouwing

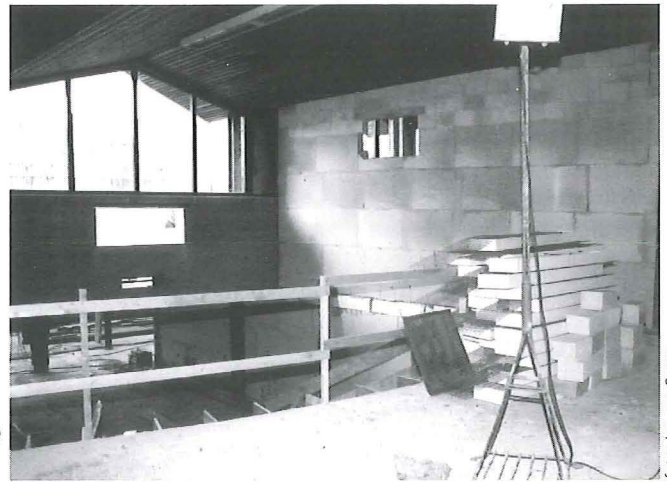
In 1992 begon het allemaal. In dat jaar gaf de TH Rijswijk aan Groep 5 Architecten en Stedebouwers b.v. de

opdracht om het aantal leslokalen van de hogeschool uit te breiden. Dat was noodzakelijk: de studentenaantallen groeiden gestaag en een in 1991 aangebrachte vierde verdieping op het hogeschoolgebouw bood nog

onvoldoende oplossing voor het ruimteprobleem.

Voor de uitbreiding bleek de niet meer in gebruik zijnde sportvoorziening een geschikte ruimte te zijn. Wel waren structurele bouwkundige grepen nodig om het sportcomplex tot lokalen om te bouwen. Bijna alle oorspronkelijke vloeren en binnenmuren zijn verwijderd. Vervolgens is de ruimte opnieuw

ingedeeld. Uitgangspunt van het ontwerp is een banaanvormige hal, die de verlenging vormt van de

Tijdens de verbouwing

foto: Jan van Sorge

bestaande hal. Vanuit de hal worden de nieuwe lokalen via een splitlevel-systeem ontsloten. Heldere vrolijke kleuren, schuinlopende lambrizeringen en kozijnen, en kleurpatronen in plafonds en vloeren zijn de belangrijkste kenmerken van het interieur.

De architect van de nieuwbouwvleugel, Alexander Nowotny, is van mening dat architectuur naast een bouwtechnische functionele kwaliteitswaarde ook een ruimtelijke, artistieke en emotionele waarde heeft. Het is dan ook een hele prestatie dat de voormalige sporthal tot een sfeervolle studieruimte 'gerecycled' is. (CB)

Op naar de volgende vijfentwintig jaar

(vervolg van pag. 1)

De minister onderstreepte dat het HBO - en dus ook de TH Rijswijk - volop wordt geconfronteerd met veranderende eisen die de samenleving en de politiek stellen aan het hoger beroepsonderwijs. Hoger onderwijs voor velen moet niet alleen zijn gebaseerd op aantallen studenten maar ook op kwaliteit en studeerbaarheid. Het kabinet heeft 500 miljoen gulden vrijgemaakt om de studeerbaarheid en de kwaliteit van opleidingen in het hoger onderwijs gericht te verbeteren. Ritzen verwacht dat instellingen zich maximaal zullen inspannen om programma's op te stellen die de student in staat stelt binnen de gestelde termijn

af te studeren. Het is dan ook de bedoeling dat de verbeteringen niet van bovenaf worden opgelegd maar voortkomen uit concrete kwaliteits- en studeerbaarheidsproblemen binnen de opleidingen zelf. De minister wil de veelal vrijblijvende relatie tussen hogeschool en student wijzigen. Is de TH Rijswijk, met haar nieuwe studiesysteem, waarin docenten en studenten via de opleidingscommissies inspraak hebben, niet al een eind op de goede weg?

Eerder op de middag zei de voorzitter van de Centrale Directie, drs. J.P.L.M. Michalides, dat de TH Rijswijk op de veranderende eisen

vanuit de samenleving en de politiek heeft gereageerd door vooral zichzelf te blijven. Bestuursvoorzitter mevrouw D.W. Mastenbroek-Verheij, lichtte in haar lezing het onderwerp R.-K. TH Rijswijk: betrokkenheid en menselijke maat toe.

Op een groot projectiescherm keek de zaal geboeid mee en wandelde samen met de minister door een virtual reality-computermodel, waarin de nieuwe vleugel, ontworpen door het architectenbureau Groep 5, driedimensionaal is weergegeven. Na afloop van de virtual reality-presentatie konden de genodigden zelf de nieuwe vleugel bewonderen. (CB/Go)

Interessante contacten

Na een lange periode van voorbereiding vond op zaterdag 8 april jongstleden de THR-voor-bedrijvendag plaats. Een markt waar twintig bedrijven uit Rijswijk en omgeving alsook drie scholen voor technisch onderwijs (de TH Rijswijk, de MTS Tinbergen Techniek en het Atlas College (LTS)) zich presenteerden. Doel: een nadere kennismaking tussen de TH Rijswijk en het bedrijfsleven zodat in de toekomst over en weer van elkaars kennis gebruik kan worden gemaakt. Ondanks het enigszins tegenvallende aantal bezoekers zijn tussen de hogeschool en de deelnemende bedrijven en tussen de bedrijven onderling interessante contacten ontstaan.

Omstreeks het middaguur waren de hal en de aula van de hogeschool met stands van onder andere Shell Research BV, Doedijns B.V., Stork Comprimo B.V. Computational Engineering en Lava Virtual Reality tot een echte beursruimte omgebouwd. Onder de deelnemende bedrijven bevonden zich ook oudstudenten van de TH Rijswijk. Met name Michel Wenzel van het bedrijf ABC-LaserEvents trok met een spectaculaire lasershow veel aandacht.

Na de openingstoespraak van de voorzitter van de Centrale Directie, drs. J.P.L.M. Michalides, kwam de

markt langzaam op gang.

In de loop van de middag, toen oudstudenten van de TH Rijswijk hun komst naar de reünie met een bezoek aan de bedrijvenmarkt combineerden, werd de belangstelling groot.

Al met al kan de TH Rijswijk terugkijken op een geslaagde dag waarmee een hoop ervaring is opgedaan. Om met de woorden van de heer Van der Mark (van het bedrijf Ecomark Recycling) te besluiten 'dit evenement is zeker voor herhaling vatbaar'. Een betere reactie kan de organisatie zich niet wensen..(EK)

foto: Hiske Bekkering

COLUMN

Waarom?

Waarom doe je het? Waarom doe je iets? Ik liep laatst in mijn lessen tegen deze vraag aan. Studenten leverden in mijn les een bepaalde prestatie. Toen ik vertelde dat ze wel (veel) feedback kregen, maar dat geen cijfer werd toegekend, sloegen enkele studenten licht op tilt. Ik zag ze denken: 'Oh, dan heb ik voor niets zo mijn best gedaan.'

Ik schrik als HBO-studenten blijken te leren voor hun cijfer. Je zit toch op de hogeschool om zoveel mogelijk te leren om in je latere beroep goed te kunnen functioneren en om daar de concurrentie aan te kunnen. In het interview in nummer 5 noemde Arjan de Vries het iets als: 'jullie gaan voor een zes, in het echte leven gaat het om een tien, voor minder kan het niet'. In het bedrijfsleven zijn er hele organisaties waar mensen alleen werken als ze er een cijfer voor krijgen. Of nog erger, mensen die alleen maar in beweging komen omdat, als ze het niet doen, er straf voor krijgen, een onvoldoende beoordeling of ontslag. Dat verschijnsel zien we vaak in bureaucratieën. Daar heerst onverschilligheid ten opzichte van het werk en van het resultaat van het werk. Daar zien mensen kans om twintig jaar lang om acht uur 's ochtends ongeïnteresseerd op hun werk te verschijnen en weer weg te gaan wanneer het mag. Daar zie je ook vaak een hoog ziekteverzuim, veel fouten in het werk, enzovoort. Mensen die echt wat willen gaan wel ergens anders werken of stoppen hun energie in hun hobby. In ieder geval, een verspilling van talent, van mensenlevens en van geld. Mensen die alleen voor een cijfer leren, leren eigenlijk niet voor zichzelf, maar voor een externe autoriteit. Ze zijn altijd afhankelijk van anderen om een goed gevoel over zichzelf te kunnen krijgen. En andere mensen zullen je dat niet geven. Zeker niet als ze merken dat je daar juist voor je welbevinden zo afhankelijk van bent.

Je energie en je aandacht geven aan wat je doet (anders is het het niet waard het te doen) kan je elke dag (als je eventjes terugkijkt naar die dag) een positief gevoel over je leven geven. Dan is het ook waard om te leven. Voor mensen en organisaties geldt dat ze voor een gezond leven de juiste balans moeten bepalen tussen het georiënteerd zijn op externe normen en wat ze van binnenuit als goed ervaren. Dat kan per situatie verschillen.

Waarvoor doe jij het?
Wat voor een rol speelt de hogeschool in de zinvolheid van je bestaan?

Inge

Nieuwsbrief voor Afgestudeerden

Vereniging van afgestudeerden: een beschouwing

De jubileumreünie ligt alweer enige tijd achter ons. Dit is een goed moment om weer eens stil te staan bij de 'Vereniging van afgestudeerden van de R.-K. Technische Hogeschool Rijswijk'. De vereniging, inmiddels vier jaar oud, heeft twee gezichten: het TH-gezicht en het oud-studenten-gezicht. Het initiatief tot de oprichting is genomen door de TH Rijswijk. In het openingsorgaan stond: 'Het zal duidelijk zijn dat hier ook sprake is van een gezond stuk eigenbelang voor de TH Rijswijk zelf. De TH Rijswijk ondersteunt dan ook van harte de plannen om tot de oprichting van deze vereniging te komen en heeft toegezegd de noodzakelijke faciliteiten te verschaffen'.

Terugkijkend op de afgelopen vier jaar zie ik dat de doelstellingen, het wederzijdse karakter in het oog houdend, volop worden nagestreefd. Echter niet vanuit een zelfstandig operende vereniging. Als ik dan toch terugkijk, en ik haal mij de TH Rijswijk van vier jaar geleden voor de geest, dan blijkt dat er meer is veranderd dan alleen het logo!

Deze veranderingen in en buiten de school brengen met zich mee dat een bijstelling van de oorspronkelijke ideeën noodzakelijk is.

Allereerst is de bijdrage en het belang van de studenten van nu onvoldoende onderkend. Het oud-studenten-beleid begint bij de studenten van nu. Deze studenten vragen van de hogeschool allereerst goed onderwijs. Maar al bij de stage wordt een eerste stap naar de beroepspraktijk gemaakt. Tijdens de studie moet worden gekozen voor een afstudeer-variant die voor de latere beroepskeuze doorslaggevend kan zijn. En aan het einde van de studie wordt via het afstuderen de hopelijk voor spoedige overstap gemaakt naar de eerste baan. Vanaf dat moment is de student een afgestudeerde, maar het zal duidelijk zijn dat hoe dichter de school bij de praktijk staat, hoe vager het onderscheid tussen studenten en afgestudeerden zal zijn. Uit recente onderzoeken blijkt dat de opleidingen een onderwijspakket aanbieden waarmee de afgestudeerden snel inzetbaar zijn in industriële organisaties. Het bedrijfsleven spreekt daarvoor haar waardering uit. Op dit moment is er blijkbaar sprake van een goede aansluiting, de huidige studenten kunnen wat dat betreft de toekomst gerust afwachten.

Er is echter ook kritiek, de visitatiecommissie Werktuigbouwkunde constateert dat landelijk gezien de huidige industriële ontwikkelingen veel sneller gaan dan door de opleidingen kan worden bijgehouden. De opleidingen innoveren wel, maar te langzaam. De commissie spreekt in haar aanbevelingen over een uitdagende toekomst waarin de opleidingen een aangepast leerproces moeten ontwikkelen waarin theorie en praktijk geïntegreerd zijn. De student moet daarin zelf actief zijn vakmanschap verwerven. Voor de nabije toekomst is er dus sprake van een aansluiting waaraan gewerkt moet worden, de huidige studenten krijgen daarin een actieve bijdrage.

De veranderingen binnen de school sluiten aan op deze ontwikkeling. Binnen de studierichtingen wordt gewerkt aan dit aangepaste leerproces. De studenten praten mee over het onderwijs in opleidingscommissies en er zijn studieverenigingen waarin studenten een actieve rol spelen. Deze studieverenigingen onderhouden nu reeds contacten met de afgestudeerden van de eigen studierichting of zullen dit in de nabije toekomst gaan doen.

Is er in deze situatie nog toekomst voor de vereniging van afgestudeerden? Mogelijk kiezen we voor de optie om ook de activiteiten met betrekking tot de afgestudeerden decentraal bij de studierichtingen te leggen. De studierichtingen moeten dan een eigen aanspreekpunt voor afgestudeerden instellen. Ze moeten straks zelf zorgen dat ze de band met hun afgestudeerden interessant maken, door voorlichting en terugkomdagen. (FZ)

Meer informatie over en suggesties met betrekking tot de Vereniging van afgestudeerden van de R.-K. Technische Hogeschool Rijswijk:
Fred Zoller, voorzitter, kamer 027, tel. (070) 3401 597

foto: Hiske Bekkering